Opłatę pocztową uiszczono ryczałtem

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 17 **Poznań, dnia 1 września 1936** **ROK 15**

Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95

Wystawa Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego.

W dniu 23 bm. nastąpiło uroczyste otwarcie Wystawy Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego w Warszawie. Wystawa obejmuje następujące działy: 1) metalowy przemysł przetwórczy, 2) przemysł elektrotechniczny ze specjalnem uwzględnieniem radjotechniki, 3) surowce i półfabrykaty dla przemysłu przetwórczego, 4) i 5) naukowo-badawczy oraz postępu technicznego i wynalazków, 6) eksportowy, 7) bezpieczeństwo pracy. W ramach Wystawy w bardzo szerokim zakresie wystąpił przemysł komunikacyjny. Szczególnie imponująco przedstawia się w tym dziale udział firmy H. Cegielski w Poznaniu. Reprezentowane 100 proc. produkcji w tej dziedzinie, jako też wielkość zajętej w Wystawie powierzchni, czyni z działu komunikacyjnego odrębną i zamkniętą całość. Wystawione są wszystkie środki komunikacji: wodnej, lądowej, kolejowej i powietrznej oraz urządzenie i maszyny do budowy nawierzchni, nasypów, budowy portów i kompletne urządzenie sygnalizacyjne. W ramach Wystawy znajduje się też Muzeum Przemysłu Wojennego. Liczne eksponaty w nader wyrazisty sposób wykazują znaczenie i rolę przemysłu metalowego w dziedzinie obrony kraju. Specjalnie cenną zdobyczą organizacyjną Wystawy jest dogodne dla zwiedzających i najcelowsze dla wystawców rozmieszczenie eksponatów. Wszystkie eksponaty, mianowicie są podzielone na poszczególne grupy produkcji: odlewnictwo, obrabiarki, narzędzia i obsługa rolnictwa, urządzenie gospodarstwa domowego, urządzenie fabryk chemicznych itd. czyli na tyle grup, ile jest działów gospodarczych, obsługiwanych przez reprezentowane na Wystawie przemysły. W każdej zaś poszczególnej grupie wystawiają odpowiednie artykuły wszystkie fabryki, produkujące artykuły danej dziedziny gospodarczej. Jakkolwiek przy takim systemie wiele firm zamiast jednego stoiska musi urządzić i obsługiwać kilka stoisk, położonych w różnych często dość odległych od siebie grupach, to jednak zwiedzający mogą obejrzeć zgrupowaną w jednem miejscu interesującą ich produkcję w całokształcie, a wystawca ma pewność, że z całkowitą jego produkcją zostanie zaznajomiona właściwa klijentela. Poza tem przy tym systemie uzyskuje się przejrzysty obraz produkcji każdego działu, wyjaśnia się stan tej produkcji, jej postęp oraz braki.

Zamierzenia organizatorów Wystawy, jak to można stwierdzić nawet od jednego przeglądu stoisk zostały ukoronowane pełnym sukcesem.

Wystawa objęła całość produkcji przemysłu metalowego, podział na branże i rozplanowanie stoisk daje rzeczywiście pełną gwarancję, że każdy zwiedzający zorjentuje się w możliwościach rozwojowych produkcji tego przemysłu. Utrzymywanie szeregu maszyn i urządzeń w ruchu sprawia, że Wystawa nie jest martwym pokazem wytworów danej branży. Widz zostaje obznajmiony z właściwościami wytworu, jego sposobem działania itd. itd. Kawiarnia i restauracja oraz dział rozrywkowy umożliwiają równocześnie miłe spędzenie czasu na terenie pełnym powietrza i perspektywy.

Z przemysłu zachodnio - polskiego na Wystawie wystąpiły firmy: H. Cegielski, Herzfeld & Victorius, Drawska Odlewnia, „Unia", „Wiepofana", Bcia Plucińscy - Poznań, „Kabel Polski", „Stomil", „Centra", C. Blümwe i Syn, „Daimon" — Starogard, Inż. Gadziński — Bydgoszcz, Inż Leon Bytner — Poznań, S. Jabłoński Sp. z o. o. — Poznań, S. Samulski — Pleszew, Inż. St. Ciszewski — Bydgoszcz, „Erge Motor" wł R. Gunsch — Poznań, E. Luśniewski — Toruń, P. Sobkowski „Kamera Polska" — Chodzież, „Nowości Praktyczne" — Poznań, „Argo" - Laboratorjum Chemiczne — Poznań, „Centrala Nowości" — Poznań, F. Bogacz — Bydgoszcz, W. Milner — Bydgoszcz, J. Szczurek — Poznań.

Dział rzemiosła reprezentują: A. Ambroziewicz — Poznań. „Arga" — Poznań, A. Burdajewicz — Poznań, J. Burek — Poznań, Cech Ślusarzy — Poznań, L. Cieślak — Pleszew, „Embe" — Poznań, K. Frąckowiak — Poznań, I. Gadomski — Poznań, St. Gulczyński — Poznań, Hankiewicz B. — Poznań, St. Hirsch — Poznań, K. Kaczmarek — Poznań, H. Kruk — Poznań, F. Kuffel — Bydgoszcz, St. Lis — Poznań, K. Liska — Chodzież, S. Malcherek — Poznań, Bracia Murlewcy — Poznań, St. Niemier — Poznań, J. Pendowski — Poznań, Poznańska Wytwórnia Rowerów, „Precyzja" — Poznań, E. Radziejewski — Poznań, H. Rychter — Poznań, „Sprężyna" — Poznań, E. Stanek — Poznań, W. Szukała — Poznań, M. Tyrchan, Z. Wiśniewski — Poznań, Zaran L. i Ska — Poznań, St. Zbąski — Poznań, J. Żurawiec —Poznań.

Skarb. - Finanse

Podatek dochodowy od zarobków robotników sezonowych.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dn. 6/VIII. 1936 r. L. D. V. 23502/2/36 zezwoliło, by przy wypłacaniu wynagrodzeń robotników sezonowych, zatrudnionych na robotach publicznych oraz w przemyśle budowlanym, nie potrącano podatku dochodowego o ile wynagrodzenia te, obliczone w stosunku rocznym, nie przekraczają kwoty zł 2.500,—.

Za robotników budowlanych w rozumieniu omawianego zarządzenia uważać należy robotników żelbetonowych, murarzy, cieśli i pomoc budowlaną tylko wówczas, jeżeli charakter ich zatrudnienia jest sezonowy, a więc jeżeli nie są to robotnicy zatrudnieni przy robotach budowlanych, prowadzonych przez cały rok na terenie zakładów pracy przemysłu włókienniczego, metalowego czy innych, z istoty swej produkcji, pracujących cały rok. Niedobrane z tego tytułu kwoty podatku dochodowego Min. Skarbu umorzyło na zasadzie art. 123 § 1 ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 14/1936, poz. 134).

Ulgi w sprawie należności podatku gruntowego.

Ministerstwo Skarbu celem ułatwienia rolnikom spłaty należności podatku gruntowego za 1936 r. zarządziło następujące ulgi. Płatnicy tego podatku, opłacający go z ulgą degresyjną, a którzy wpłacili do końca kwietnia rb. lub od których zainkasowano do końca maja rb. — sumy, odpowiadające połowie całorocznej na-

leżności z tytułu podatku gruntowego — uzyskali prawo wpłacenia pozostałej należności tego podatku do dnia 30 listopada br. bez odsetek za zwłokę. Tym zaś płatnikom, którzy do wymienionych wyżej terminów nie wpłacili nic lub mniej niż połowę tegorocznej należności, a którzy do dnia 1 października rb. wpłacą lub dopłacą do wysokości połowy tegorocznej należności — darowane będą odsetki za zwłokę i przyznane zostanie im prawo do wpłacenia do końca listopada br. pozostałej należności podatku gruntowego bez odsetek za zwłokę.

Ta sama ulga stosowana będzie również do dodatku na rzecz związków samorządu terytorjalnego do podatku gruntowego. Od płatników, którzy nie dokonają wpłat w terminach wyżej wymienionych i zalegać będą w opłacie podatku gruntowego za rb., pobierane będą odsetki za zwłokę, licząc od ustawowych terminów płatności.

Płatnikom tego podatku, którzy wpłacą do końca kwietnia 1937 r. całoroczną należność podatku gruntowego za 1937 r., zarządzenie Ministerstwa przyznaje 10 proc. bonifikaty od sumy wpłaconej przedterminowej tj. od należności drugiej raty podatku gruntowego. Natomiast płatnikom, którzy w tym samym terminie wpłacą pierwszą ratę podatku gruntowego za 1937 r. i ponadto część drugiej raty — zarządzenie przyznaje 5 proc. bonifikaty od wpłaconej przedterminowo części drugiej raty.

Obniżenie stawki podatku przemysłowego do obrotów benzyną.

Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 39 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 46/1936, poz. 339) okólnikiem z dn. 27. VII. 1936 r. L. D. V. 41897/4/36 obniżyło do 1.5% przewidzianą w art. 7 ust. I p. 4 stawkę podatku przemysłowego od obrotów benzyną, ustalonych w myśl art. 5 ust. 1 p. 7 cytowanej ustawy. Ulga powyższa przysługuje z urzędu (bez obowiązku składania indywidualnych podań) przy ustalaniu obrotów, osiągniętych po dn. 1/VIII. 1936 r.

Przeznaczenie na cele mieszkalne nowowzniesionej budowli.

Faktyczne użytkowanie pomieszczeń w nowowzniesionej budowli na cele biurowe nie uchyla prawa do ulg na zasadzie art. 33 rozporządzenia Prez. Rzplitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast, poz. 372 Dz. Ust., jeśli budowla ta jest przeznaczona na cele mieszkalne. (Wyrok N.T.A z dnia 23. II. 1934 r. L. rej. 135/31.).

Władza podatkowa stanęła na stanowisku, że dochód płatnika z nowowybudowanego domu zwolnieniu od podatku dochodowego nie podlega, a to wobec zajęcia tego domu całkowicie przez biura prywatne dla celów biurowych, a nie mieszkalnych.

Wniosek władzy podatkowej, że rozporządzenie Prezydenta o rozbudowie miast a w szczególności art. 33 tegoż rozporządzenia, przyznaje podatnikom prawo do ubiegania się o zwolnienie od podatku dochodowego tylko w tym wypadku, o ile nowowybudowany dom jest domem „użytkowym“ przynajmniej w ⅔ na cele mieszkalne, uznał N.T.A. za niesłuszny. Jak to bowiem wyraźnie wynika z treści art. 33 cytowanego wyżej rozporządzenia oraz z brzmienia § 32 rozporządzenia wykonawczego, za *warunek konieczny* do uzyskania prawa do zwolnienia dochodu z nowowybudowanego domu od podatku dochodowego ustawodawca uznał jedynie, *aby nowowzniesione budowle stanowiły domy mieszkalne.* W związku z tem wymaga rozporządzenie wykonawcze w § 32, by takie budowle przynajmniej w ⅔ swej powierzchni służyły wyłącznie celom mieszkalnym. Powołane przepisy prawne nie uzależniają więc przyznania tych ulg od faktycznego użytkowania pomieszczeń tylko w charakterze pomieszczeń mieszkalnych. Ustawodawca takiego ograniczenia nie postawił, a zatem decyduje w tym względzie *przeznaczenie nowowzniesionej budowli.* Rozporządzenie natomiast wykonawcze określiło tylko bliżej, że nawet w razie przeznaczenia ⅓ części domu nie na cele mieszkalne nowowzniesiona budowla nie traci charakteru domu mieszkalnego, lecz bynajmniej nie uzależniło przyznania ulgi od tego, czy ⅔ domu jest faktycznie użytkowane na cele mieszkalne.

Terminy płatności podatków we wrześniu.

We wrześniu rb. płatne są podatki następujące:

1. do 25 września — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936, w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w sierpniu, przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw, przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kateg. oraz przemysłowe I—V kateg., prowadzące prawidłowe księgi handlowe;
2. do 15 września — II rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1936 przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe;
3. do 15 września — podatek dochodowy na r. 1936 przez płatników, którym nakazy płatnicze na ten podatek doręczono w terminie do dnia 16 sierpnia br. Termin płatności dla płatników, którzy nakazy płatnicze otrzymali po dniu 15 sierpnia br., upływa z 30-tym dniem po doręczeniu nakazu;
4. do 7 września — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w sierpniu br.;
5. do 5 września — podatek od energji elektrycznej, pobrany w czasie od 16—31 sierpnia br.; do 20-go września — tenże podatek pobrany przez sprzedawcę energji elektrycznej w ciągu pierwszych 15-tu dni września br.

Ponadto płatne są we wrześniu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymują nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Sprawy socjalne.

Jeszcze w sprawie terminu wypowiedzenia stosunku służbowego po 10 latach pracy.

W Nr. 12 „Życia Gospodarczego“ z dnia 15 czerwca br. podaliśmy obszerne wyjaśnienie w sprawie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 1936 r. Nr. C II 557/36. W wyroku tym, jak wiadomo, Sąd Najwyższy ustalił zasadę, że:

przepis art. 469 § 3 Kodeksu Zobowiązań, stanowiący, iż wypowiedzenie umowy przez pracodawcę pracownikowi umysłowemu winno być dokonane, w razie

jeżeli stosunek pracy trwa już lat dziesięć, najpóźniej na 6 miesięcy naprzód, nie stosuje się do pracowników, podlegających rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. III. 1928 r. Dz. U. poz. 323, które zawiera w art. 25 przepis, że pracownik ma prawo tylko do 3-miesięcznego wypowiedzenia, bez względu ile lat pracował u pracodawcy.

Poniżej podajemy uzasadnienie powyższego orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 4. VI. 1936 r. (Nr. C. II. 557/36) w dosłownem brzmieniu:

„Powód zaskarża wyrok Sądu Okręgowego z przyczyny naruszenia prawa materjalnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a więc z L. 1 art. 426 k. p. c.

W szczególności dopatruje się on obrazy przepisu art. 469 § 3 k. z., która ma polegać w tem, że Sąd Okręgowy odmówił uwzględnienia na korzyść skarżącego przy obliczeniu jego należności za okres wypowiedzenia faktu przeszło 10-letniej służby u pozwanej i nie przyznał mu prawa do 6 - miesięcznego okresu wypowiedzenia.

Zarzut ten jest niesłuszny, Sąd Najwyższy bowiem podziela w zupełności ocenę prawną Sądu Okręgowego, trafnie i wyczerpująco uzasadnioną w przepisach, przez Sąd ten powołanych.

Na wywody skarżącego zauważa Sąd Najwyższy, co następuje:

Bezzasadnie stara się skarżący uzasadnić swój pogląd prawny powołaniem się na przepis art. 446 k. z.

Ze stanowiska przepisu tego, postanowienia działu I tytułu XI k. z. mogą wejść w zastosowanie jedynie w przedmiotach rozporządzeniem Prez. Rzp. z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. poz. 323) nieobjętych. Kwestja terminu wypowiedzenia stosunku pracy została szczegółowo w art. 25 wspomnianego rozporządzenia unormowana, w szczególności według ustępu 4 tego przepisu umowa o pracę rozwiązuje się po upływie trzech miesięcy od wypowiedzenia umowy przez jedną ze stron, jeżeli umowę tę zawarto na czas nieokreślony. W świetle tego przepisu pracownik taki ma prawo tylko do 3-miesięcznego wypowiedzenia i to bez względu na to, czy pracował u pracodawcy lat 10, czy mniej; postanowienia tego rozporządzenia są w tym względzie jasne i nie nasuwają żadnych wątpliwości.

Okoliczność, że rozporządzenie to nie daje żadnych specjalnych korzyści pracownikom, którzy przepracowali 10 lat u tego samego pracodawcy, nie uprawnia do wniosku, jakoby ustawodawca w tem rozporządzeniu nie unormował uprawnień wspomnianych pracowników co do należnego im okresu wypowiedzenia. Gdy zatem kwestja ta została unormowana wspomnianem rozporządzeniem, brak przesłanki do zastosowania na podstawie art. 446 k. z. w drodze posiłkowej do niniejszego przypadku przepisu art. 469 § 3 k. z.

Sam fakt, że ze stanowiska wykładni Sądu Okręgowego nieliczna tylko grupa pracowników będzie mogła korzystać z przepisu art. 469 § 3 k. z., nie może wystarczyć do wniosku, jakoby wolą ustawodawcy było rozszerzyć korzyści wspomnianego przepisu także na pracowników umysłowych, podlegających powołanemu rozporządzeniu Dz. Ust. poz. 323/1928, skoro wnioskowi takiemu stoją na przeszkodzie przepisy art. II. L. 16 i art. III. L. 10 przep. wprow. k. z.

Bezzasadnie w końcu powołuje się skarżący na przepis art. XLVI przep. wprow. k. z., gdyż odnosi się on do przypadku, jeśli zachodzi wątpliwość, czy ma być stosowane prawo dotychczasowe, czy też kodeks zobowiązań, a takiej wątpliwości Sąd Najwyższy w przypadku tym dopatrzeć się nie może.

W tym stanie sprawy, dla braku usprawiedliwionej podstawy bezzasadna skarga kasacyjna ulega oddaleniu (art. 436 k. p. c.)".

Podając treść powyższego uzasadnienia Sądu Najwyższego nadmieniamy, iż orzeczenie to dotyczy wprawdzie pracowników umysłowych, jednakże będzie miało przez analogję również zastosowanie do ewentualnych spraw, wszczętych przez robotników, w razie żądania odszkodowania z art. 469 § 3 Kodeksu Zobowiązań po 10 latach pracy, gdyż kwestja terminu wypowiedzenia robotnikowi umowy o pracę została również uregulowana w ustawie specjalnej, a mianowicie w art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324 z 1928 r.).

Godziny nadliczbowe przy pracy akordowej.

Praca akordowa odbywa się w takich warunkach, które wykluczają obowiązek pracodawcy wypłacenia wyższego wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Wynagrodzenie za pracę akordową oblicza się nie według użytego na nią czasu, lecz według ilości wyprodukowanych jednostek, ilość więc czasu przepracowanego przez akordantów, jest dla pracodawcy obojętna, nie podlega najczęściej kontroli, a nieraz usuwa się z pod takiej kontroli. Dla pracownika akordowego mogłoby okazać się korzystnem pracować powoli i mało intensywnie, aby przez celowe przedłużenie czasu pracy uzyskać za tę samą pracę wyższy zarobek. Przy pracy akordowej tylko wtedy mogą być stosowane dodatki do płacy normalnej przewidziane w art. 16 ustawy o czasie pracy, gdy pracy takiej pracodawca wyraźnie żądał od pracownika akordowego.

(Orzeczenie z dn. 29 marca 1933 r. C. I. 1252/32).

Odpowiedzialność karna pracodawcy za niewpłacenie na rzecz Ubezpieczalni Społecznej składek za pracowników.

Zasada prawna.

Samo niewykonanie przez pracodawcę obowiązku potrącenia składek na rzecz ubezpieczalni społecznej od pracowników i niewpłacenie tych składek ubezpieczalni nie pociąga za sobą odpowiedzialności karnej, przewidzianej w art. 58 prawa o wykroczeniach, gdyż dla bytu wykroczenia z tego artykułu konieczne jest, aby kierownik zakładu pracy, sumy, należne ubezpieczalni, faktycznie potrącił przy wypłacie pracującym z wynagrodzenia.

Wyrok Izby Karnej (Sekcji 3) Sądu Najwyższego z dn. 8 lutego 1935 r. Nr. 3 K. 1705/34.

Obowiązek ubezpieczenia udziałowca sp. z ogr. odp.

Z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 17 grudnia 1935 r. L. Rej. 1001/33.

Udziałowiec spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, pełniący czynności na rzecz spółki nie z tytułu swej przynależności do spółki, lecz na mocy umowy o pracę, podlega obowiązkowi ubezpieczenia na zasadzie art. 2 prawa o ubezpieczeniach pracowników umysłowych.

Potrącenie składek ubezpieczeniowych od gratyfikacji.

Z orzeczenia Sądu Najwyższego Izby Cywilnej z dn. 15 stycznia 1936 r. L. C. 1643/35.

Gratyfikacje, wypłacane pracownikom, tylko wtedy powinny być doliczane do zarobków przy obliczaniu składek ubezpieczeniowych w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznem, gdy były brane w rachubę w chwili zawarcia umowy lub gdy wypłata ich wynikała z przyjętego lub znanego zwyczaju. Nie można jednak mówić o zwyczaju wypłacania gratyfikacyj, gdy są one uzależnione od swobodnego uznania pracodawcy i nie są trwałym dodatkiem do pensji w określonej stałej wysokości.

Handel zagraniczny. — Sprawy dewizowe.

1.597 tys. zł. - saldo dodatnie bilansu handlowego w miesiącu lipcu.

Bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej i w. m. Gdańska według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego wynosi:

Przywóz: 263.654 ton, wartości 82.454 tys. zł.
Wywóz: 1.028.700 ton. wartości 84.051 tys. zł.
Saldo dodatnie w mies. lipcu wynosi: 1.597 tys. zł.

W porównaniu do miesiąca czerwca br. zwiększył się wywóz o 13.707 tys. złotych. Przywóz zwiększył się o 20.492 tys. zł.

Nowe opłaty za paszporty zagraniczne.

W Dzienniku Ustaw Nr. 63 z dnia 20 sierpnia ukazało się rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania ustawy o paszportach, wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Zagranicznych i Skarbu.

Wedle nowych przepisów, zawartych w tem rozporządzeniu, osoby ubiegające się o paszport zagraniczny powinny przedłożyć poświadczenie zamieszkania, dwie fotografje oraz udowodnić swą tożsamość i obywatelstwo polskie, a wojskowi i podlegający powszechnemu obowiązkowi wojskowemu nadto — zezwolenie władz wojskowych na wyjazd zagranicę.

Paszport zagraniczny z jednomiesięcznym terminem ważności kosztuje 80 zł. Przedłużenie ważności o każdy następny miesiąc kosztuje tak samo 80 zł. Za paszporty zbiorowe każda wpisana doń osoba wpłaca sumę 25 zł. miesięcznie, oprócz dzieci do ukończonych lat 13-tu. Nadto za zwrot kosztów blankietów paszportowych opłaca się 1,— zł.

Kategorja paszportów ulgowych została skasowana. Ulgi będą stosowane, ale tylko przez rozszerzenie okresu ważności paszportu, t. zn., że ulgowym będzie paszport za 80 zł., ważny nie na jeden, ale na 2 lub 3 miesiące.

Wystawienie zwyczajnych paszportów zagranicznych lub ich przedłużanie należy w kraju do powiatowych władz administracji ogólnej, a zagranicą do urzędów konsularnych. W Gdańsku paszporty zagraniczne dla obywateli polskich wystawia komisarz generalny Rzplitej.

Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych o paszportach zagranicznych weszło w życie z dniem 21 sierpnia rb.

Nowe zarządzenia Komisji Dewizowej.

Przydział dewiz na pokrywanie zobowiązań importowych.

Przydział dewiz a pozwolenie przywozu.

Na mocy decyzji Komisji Dewizowej, przydział dewiz na pokrycie — z tytułu importu towarów — zobowiązań, przewyższających kwotę zł. 3.000 oraz — bez względu na wysokość przekazu, przekazywanie za towary zaliczek, jak również przydział dewiz za towary, znajdujące się w strefie wolnocłowej lub na składach celnych — załatwia Komisja Dewizowa.

Natomiast banki dewizowe i oddziały Banku Polskiego załatwiają we własnym zakresie wnioski, składane przez importerów po uzasadnieniu ich dokumentami tylko wtedy, gdy całkowite zobowiązanie wobec zagranicznego dostawcy, wynikające ze sprowadzenia danej partji towaru na zasadzie jednej faktury i jednej odprawy celnej nie przekracza równowartości zł. 3.000.

Banki dewizowe obowiązane są czuwać nad tem, aby przekazy do zł. 3.000 mające służyć na spłatę drobnych tranzakcyj, nie służyły na częściowe (ratalne) pokrywanie większych zobowiązań.

Banki dewizowe szczególnie baczną kontrolę mają zastosować w wypadkach załatwienia wniosków o przydział dewiz na towary, sprowadzone przed 1 stycznia rb. i w razie, gdy przedłożona oryginalna umowa kredytowa nie stawia ponad wszelką wątpliwość faktu niepokrycia dotąd należności, domagać się od klienta poświadczenia tego faktu przez przysięgłego księgowego, na podstawie przejrzenia prawidłowo prowadzonych ksiąg handlowych.

Komisja Dewizowa w szczegółowej instrukcji, dotyczącej techniki załatwiania wniosków o przydział dewiz dla importerów, podaje, że wniosek o przydział dewiz winien być zgodny z pozwoleniem przywozu co do rodzaju towaru. Ilość i wartość towaru uwidoczniona we wniosku o przydział dewiz, nie może być wyższa, niż w pozwoleniu przywozu. W wypadkach rozbieżności, zachodzących między danemi we wnioskach i w pozwoleniu przywozu, banki dewizowe winny odmówić przyjęcia wniosku i skierować importera do Centralnej Komisji Przywozowej, celem uzyskania zaświadczenia, wyjaśniającego rozbieżność — lub ewentualnej wymiany pozwolenia przywozu.

Pozwolenia przywozu są imienne i nie mogą być odstąpione innej osobie. Wniosek o przydział dewiz winien opiewać na nazwisko tego importera, który jest wymieniony w pozwoleniu przywozu.

W wypadkach, gdy przekaz wykonuje nie importer, lecz — na jego zlecenie — osoba trzecia, za której pośrednictwem towar został sprowadzony, np. agentury handlowe, firmy spedycyjno-transportowe, centrala zakupów — importer winien w podaniu do C. K. P. o uzyskanie pozwolenia przywozu wymienić tę okoliczność, którą zaznaczy również C. K. P. w przeznaczonej dla banku dewizowego kopji pozwolenia przywozu.

Zasada powyższa będzie miała zastosowanie w odniesieniu do pozwoleń przywozu, wystawionych z datą od 1 września 1936 r. Wnioski, do których dołączono pozwolenie przywozu z datą do 1 września 1936 r. wystawione na inną osobę, niż wnioskodawca — winny być bez względu na kwotę przekazu — przesyłane z dokładnem wyjaśnieniem do decyzji Komisji Dewizowej.

Przywóz złota do Polski.

Komisja Dewizowa zezwoliła generalnie aż do odwołania na przywóz z zagranicy złota w monetach, sztabach, odlewach, nie mających znamion gotowego do użytku wyrobu i w stanie nieprzerobionym we wszelkiej postaci przez osoby, przejeżdżające do Polski — do wysokości równowatości sumy 5.000 zł na jedną osobę. Przywóz złota o wartości, przekraczającej kwotę 5.000 zł na jedną osobę jest dopuszczalny pod warunkiem zgłoszenia wwożonego złota w granicznym urzędzie celnym, który zgłoszenie to powinien podać do wiadomości Komisji Dewizowej. Zgłoszenie musi zawierać rodzaj i wartość złota oraz nazwisko i adres w kraju właściciela złota.

W sprawie odpowiedzialności karnej skarbowej przy zgłoszeniach ogólnych do odprawy celnej.

Ministerstwo Skarbu opublikowało okólnik z dnia 28 lipca 1936 r. L. D. I. 47605/2/36 w sprawie odpowiedzialności karnej skarbowej przy zgłoszeniach ogólnych do odprawy celnej, treści następującej:

„Wobec zachodzących wątpliwości, czy przy zgłoszeniu ogólnem do odprawy celnej może mieć miejsce odpowiedzialność karna skarbowa, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że stosownie do § 48 ust. 6 przepisów wykonawczych do prawa celnego, przy zgłoszeniu ogólnem do odprawy celnej strona jest obowiązana podać m. in. również nazwę handlową lub potoczną towaru i że wobec tego wdrożenie postępowania karnego skarbowego jest prawnie uzasadnione w następujących wypadkach:

„(1) Gdy przy rewizji zostanie stwierdzone, że w przesyłce, oprócz towaru zgłoszonego ogólnie do odprawy celnej, znajduje się również towar, zapakowany lub ukryty w sposób wskazujący na zamiar uchylenia tego towaru od powinności celnej (np. ze względu na wyższe cło lub zakaz przywozu), choćby nawet ukryty towar podpadał pod tę samą nazwę handlową lub potoczną, co towar zgłoszony. Zamiar uchylenia towaru od powinności celnej może być ujawniony m. in. na podstawie ewentualnie zajętej korespondencji i innych okoliczności.

„(2) Gdy rewizja celna wykaże, że zamiast lub oprócz towaru zgłoszonego do odprawy celnej znajduje się towar, chociaż nieukryty, lecz gatunkowo lub rodzajowo inny, niż towar zgłoszony, t. zn., że towar stwierdzony przy rewizji celnej nie podpada w całości lub części pod tę samą nazwę handlową lub potoczną, co towar zgłoszony, np. zgłoszono do odprawy tkaniny, a w przesyłce prócz tkanin znajduje się konfekcja; zgłoszono do odprawy celnej wyroby z żelaza, a znaleziono również wyroby z gumy itp.

Natomiast, jeżeli w przesyłce znajdują się (nieukryte) różne towary, podpadające pod podaną przez stronę nazwę handlową lub potoczną, choćby taryfowo podlegające różnym stawkom celnym, to niema podstawy prawnej do wdrażania postępowania karnego skarbowego, gdyż przy zgłoszeniu ogólnem strona nie jest obowiązana podawać przynależności taryfowej towaru.

Fakt, że towar zgłoszony ogólnie był uprzednio podany wstępnemu zbadaniu, powinien być brany pod uwagę przy wymiarze kary, jako okoliczność obciążająca."

W sprawie świadectw pochodzenia, przedkładanych przy stosowaniu zniżek celnych, lub zwolnień od cła.

Podajemy poniżej treść okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 8 sierpnia rb. L. D. IV. 17219/3/36 w sprawie świadectw pochodzenia, przedkładanych przy stosowaniu zniżek celnych lub zwolnień od cła:

„Warunkiem stosowania zniżek celnych lub zwolnień od cła, przewidzianych w umowach handlowych i w myśl treści umów, uzależnionych od pozwoleń Ministerstwa Skarbu, jest przedstawienie nietylko pozwolenia, ale również i należycie wystawionego świadectwa pochodzenia, choćby nawet pozwolenie nie zastrzegało wyraźnie tego. Świadectwa pochodzenia powinny zawierać pełną wizę konsularną, o ile wiza konsularna jest wymagana. Jeżeli zatem przy stosowaniu tych zniżek przedstawi się świadectwo pochodzenia z wizą, w której zaznaczono, że „nie dotyczy zniżek celnych", wówczas należy pobierać opłatę konsularną do pełnej jej wysokości, stosownie do § 20 okólnika Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 16979/3/35 z dnia 25 maja 1935 r. w sprawie stwierdzania pochodzenia i przychodzenia towarów przy odprawach celnych (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 15, poz. 361).

„W przypadkach natomiast, gdy pozwolenie Ministerstwa Skarbu na zastosowanie autonomicznych zniżek celnych lub zezwoleń od cła, wydane na podstawie rozporządzeń, przewidzianych w art. 23 ust. 1-a prawa celnego względnie na podstawie postanowień taryfy celnej przywozowej, uzależnia stosowanie danej zniżki od przedstawienia świadectwa pochodzenia, wówczas wystarcza świadectwo pochodzenia z niepełną wizą konsularną, przyczem opłaty konsularnej do pełnej jej wysokości nie należy pobierać."

Transport.

Projekt dołączania bezpłatnych bonów kilometrowych jako premje do sprzedawanych towarów.

Celem ożywienia turystyki, Ministerstwo Komunikacji zaprojektowało zorganizowanie premjowych przejazdów na zasadzie bezpłatnych bonów kilometrowych. Polegałoby to na emisji przez koleje pewnej ilości bonów o równowartości opłaty za 1 km., t. j. 5 groszy, które za pośrednictwem firm handlowych, dołączających je jako reklamę i premję do sprzedawanych towarów, dostawałyby się do rąk szerszej publiczności. Posiadacz bonów mógłby za nie nabyć bilet normalny na przejazd koleją.

Rozprowadzenie bonów pomiędzy duże firmy handlowe powierzałoby się w Polsce według tego projektu Lidze Popierania Turystyki.

Sprawę tę rozpatrywał ostatnio *Związek Izb Przemysłowo-Handlowych,* który *wypowiedział się przeciwko projektowi, uważając, że zamierzone bony musiałyby być uznane za bezpłatne dodatki premjowe do towarów, udzielaniu których samorząd gospodarczy stanowczo przeciwstawił się ze względów natury zasadniczej.*

Sprawa bezpłatnych dodatków towarowych była badana przez Izby Przemysłowo-Handlowe w ciągu 2 lat, zaś wynikiem tych badań była jednogłośnie przyjęta uchwała, iż udzielanie podobnych dodatków wytwarza

niezdrowe warunki w handlu i obniża wartość sprzedawanego towaru oraz w znacznym stopniu ułatwia ukrytą i nielojalną konkurencję.

Wprowadzenie bonów kilometrowych w tej formie, jak to projektuje Ministerstwo Komunikacji, byłoby ponadto źródłem poważnych komplikacyj, gdyby zakup i rozdawnictwo ich zgodnie z projektami stanowić miało monopolistyczny przywilej jednej lub najwyżej paru firm w każdej branży ze szkodą dla pozostałych placówek.

Związek Izb Przemysłowo - Handlowych wyraził jednak przekonanie, iż *koncepcja wprowadzenia bonów kilometrowych, która mogłaby się przyczynić do skutecznej propagandy ruchu turystycznego, winnaby ulec gruntownej modyfikacji, aby usunięte zostały ujemne jej strony, nieuniknione w obecnem ujęciu sprawy.*

Targi i Wystawy.

Jesienne Targi Lipskie w r. 1936.

Jesienne Targi Lipskie w r. 1936 rozpoczynają się w niedzielę, 30 sierpnia i będą trwały do czwartku, 3 września włącznie. W ramach targów będą wystawione w dziale „sprzęt domowy": wyroby z drzewa, wyroby koszykarskie, przyrządy gospodarstwa domowego, przyrządy oświetleniowe, wyroby szczotkarskie, gumowe, porcelanowe, fajansowe oraz szklane. W dziale wyrobów skórzanych i galanteryjnych wystawione będą: artykuły podróżne, kufry, wyroby jubilerskie i ozdobnicze. Pozatem reprezentowany będzie dział instrumentów muzycznych, artykułów sportowych i automatów oraz wyrobów papierniczych i przyrządów biurowych. Wreszcie wystawione będą wyroby kosmetyczne, farmaceutyczne i drogeryjne. W halach 18, 19 i 20 demonstrowaną będzie nowoczesna technika budowlana i urządzenie wnętrz. Pozatem bogato reprezentowany będzie przemysł elektrotechniczny.

Niemieckie koleje Rzeszy udzielają zwiedzającym jesienne targi lipskie w r. 1936 daleko idących ulg. Prócz tego prawie wszystkie koleje europejskie udzielają udającym się na targi gościom zagranicznym ulg kolejowych od 25—60 proc. normalnej taryfy. Niemieckie linje lotnicze również dają 10 proc. zniżki przy wjeździe i 20 proc. przy wyjeździe. Zniżce frachtu podlegają również towary wystawione na targach lipskich.

Różne.

Wzrost ilości pojazdów mechanicznych.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego zaznaczył się ostatnio, po długim okresie spadku ilości pojazdów mechanicznych, wzrost ich liczby. W ciągu pierwszego półrocza br. przybyło nam 2.414 pojazdów mechanicznych i ich liczba globalna wynosiła w dniu 1 lipca 36.543.

Z ogólnej liczby 36.543 pojazdów mechanicznych w dniu 1 lipca rb. przypadało na poszczególne kategorje (w nawiasie dane z dn. 1 stycznia rb.): samochody 26.313 (24.659), w tem: prywatne i urzędowe 15.311 (13.862), dorożki 4.237 (4.298), autobusy 1.532 (1.499), ciężarowe 5.233 (5.000), motocykle 9.124 (8.395), inne pojazdy mechaniczne 1.106 (1.075).

W porównaniu z poprzednim dwuletnim okresem liczba samochodów niezarobkowych prywatnych i urzędowych jest największa, zaś liczba dorożek samochodowych w dalszym ciągu wykazuje stały spadek.

Liczba autobusów zaczyna wykazywać wzrost, ale w poprzednich latach była większa. Liczba samochodów ciężarowych była większa tylko w dniu 1 stycznia 1934 r. Wreszcie poważny wzrost wykazuje liczba motocykli, większa obecnie, niż w poprzednich latach. Podobnie rekordowa jest liczba innych pojazdów mechanicznych (cystern pożarniczych i transportowych, traktorów i t. d.).

Wskaźnik produkcji.

Obliczany przez Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen wskaźnik produkcji przemysłowej w lipcu rb. pozostał prawie niezmieniony, osiągając poziom 71,8 wobec 71,7 w czerwcu rb. Znaczny wzrost produkcji nastąpił w gałęziach związanych z budownictwem — w przemyśle metalowym i mineralnym — a także w przemyśle drzewnym i chemicznym. Jednocześnie jednak miał miejsce spadek produkcji w przemyśle węglowym, we włókiennictwie, i, pomimo rosnącego nadal zbytu, w hutnictwie żelaznem. W rezultacie więc ogólne rozmiary produkcji przemysłowej nie uległy prawie zmianie przy poziomie o 8 proc. wyższym, aniżeli przeciętna z ubiegłego roku.

Sprawa rozporządzenia o dozorze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych.

Usilne zabiegi sfer przemysłowych o odroczenie terminu wejścia w życie rozporządzenia o dozorze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych nie odniosły jak dotąd rezultatu. Ministerstwo Opieki Społecznej przedłużyło jedynie do dnia 18 lipca 1937 r. termin dla zlikwidowania środków kosmetycznych znajdujących się w obiegu, a nie odpowiadających przepisom wspomnianego rozporządzenia.

Sprawa wprowadzenia zakazu sprzedaży na wagę artykułów techniczno-chemicznych.

Zainteresowane sfery producentów artykułów techniczno - chemicznych zwróciły się do samorządu gospodarczego o podjęcie akcji interwencyjnej w kierunku wydania zakazu sprzedaży na wagę zaprawy do podłóg, pasty do obuwia oraz płynów i past do czyszczenia metali.

W sprawie powyższej Związek Fabrykantów w Poznaniu wyraził pogląd, iż wydanie zakazu sprzedaży na wagę odnośnych artykułów techno - chemicznych leżałoby tylko w interesie nielicznych i dużych fabryk o ustalonej już na rynku marce wyrobów. Przedsiębiorstwa branży techno - chemicznej tutejszego okręgu reprezentują tymczasem typ mniejszego przemysłu i obawiają się, że z chwilą wydania tego rodzaju zakazu mogłyby być wyeliminowane z rynku, a szczupłość środków obrotowych nie pozwala tym przedsiębiorstwom na rozwinięcie w obecnym okresie szerszej akcji reklamowej.

W toku konferencji z zainteresowanymi wytwórcami wskazywano Związkowi na to, że o ile chodzi o pasty do obuwia oraz płyny i pasty do czyszczenia metali, to artykuły te w handlu detalicznym sprzedaje się na tutejszym terenie w zasadzie w oryginalnem opako-

waniu wytwórcy, a jedynie wojsko zakupuje pasty do obuwia (głównie dla czyszczenia uprzęży) luzem na wagę, jednak bezpośrednio u wytwórcy.

Frotery i zaprawy do podłóg, a tak samo farby i lakiery istotnie sprzedaje się często dalszym odsprzedawcom w dużych 5-cio kilogramowych blaszankach wzgl. o ile chodzi o farby i lakiery w beczkach lub galonach, a ten uzus tłomaczy się z jednej strony drożyzną opakowania zwłaszcza blaszanego (kartel) i możnością zwrotu większych naczyń do wytwórni froterów, z drugiej zaś strony wielkiem zubożeniem konsumenta, który od odnośnych sprzedawców woli kupować frotery i zaprawy na wagę.

Oczywiście, że ten system sprzedaży zapraw do podłóg i froterów bynajmniej nie sprzyja ustalaniu się marki fabrycznej towaru, jednak zainteresowani wytwórcy twierdzą, że o ile chodzi o tutejszy okręg, to produkcja zapraw do podłóg i froterów skoncentrowana jest w rękach kilkunastu znanych wytwórni i obecna kalkulacja cen, utrzymująca się na poziomie niewiele wyższym ponad własne koszty, nie sprzyja powstawaniu anonimowych wytwórni, pomijając, że nawet niektóre podobno drogerje rezygnują już z dalszej fabrykacji froteru. Co się natomiast tyczy sprawy zwalczania nadużyć, polegających na napełnianiu naczyń markowych towarem wątpliwej jakości, to tut. wytwórcy twierdzą, że kwestja ta nie rozwiązuje się w ramach ewentl. zakazu sprzedaży na wagę i zwalczanie tego rodzaju nadużyć musi być pozostawione przepisom Kodeksu Karnego wzgl. ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

W tych warunkach i uwzględniając, że w wydaniu zakazu sprzedaży na wagę artykułów techno - chemicznych zainteresowane są wyłącznie duże przedsiębiorstwa z pośród których niejedne posiadają własne fabryki opakowań, większość tutejszych zainteresowanych przedsiębiorstw wypowiedziała się ostatecznie przeciwko wnioskowi o wprowadzenie zakazu sprzedaży omawianych artykułów techno - chemicznych na wagę i za pozostawieniem status quo, jako najbardziej w obecnej sytuacji gospodarczej życiowego i odpowiadającego przytem również interesom mniejszych przedsiębiorstw.

W sprawie pozwoleń na budowę, przebudowę i zmianę oraz na użytkowanie budynków.

Wobec wątpliwości, podniesionej przez jeden z Urzędów Wojewódzkich, czy wobec postanowień art. 24 ust. 1 prawa przemysłowego władze, powołane do udzielania pozwoleń budowlanych, mają wydawać także pozwolenia na użytkowanie budynku, przeznaczonego na dany zakład przemysłowy, Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych okólnikiem z dnia 24 czerwca 1936 r. Nr. PA III 1/58, wyjaśniło jak następuje:

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) ustanawia w art. 357 w sposób wyraźny i kategoryczny obowiązek uprzedniego uzyskania pozwolenia władz na użytkowanie budynków, które w myśl art. 333 tegoż rozporządzenia wznoszone być mogą tylko na podstawie pozwolenia, udzielonego w drodze zatwierdzenia projektu.

Wspomniany przepis dotyczy wszelkich budynków niezależnie od ich przeznaczenia i prawo budowlane nie zawiera wogóle w tym względzie wyjątku dla budynków, przeznaczonych na zakłady przemysłowe.

Właściwość władz do udzielania pozwoleń na budowę, przebudowę i zmianę oraz na użytkowanie budynków, przeznaczonych na zakłady przemysłowe, tudzież elektryczne, unormowana została przez art. 392 prawa budowlanego, a mianowicie o ile urządzenie kwalifikujące budynek jako zakład przemysłowy bądź elektryczny w myśl przepisów o prawie przemysłowem względnie ustawy elektrycznej wymaga równocześnie uzyskania pozwolenia (zatwierdzenia), to do rozpoznania sprawy o wydanie pozwolenia na budowę właściwemi są nie władze ustanowione w art. 384 i nast. cyt. rozporządzenia, lecz władze powołane do wydania decyzji w myśl przepisów prawa przemysłowego i ustawy elektrycznej.

Praktyka zatem tych kilku urzędów wojewódzkich, które nie wydawały pozwoleń na użytkowanie budynków przemysłowych, a ograniczały się tylko do przyjęcia deklaracji przemysłowca, iż zakład został wybudowany i urządzony zgodnie z projektem, nie może być uznana za zgodną z przepisami prawa.

Co do właściwości władz w sprawach o pozwolenia na użytkowanie, to zgodnie z rozporządzeniem o prawie budowlanem właściwa jest ta władza, która wydała pozwolenie na budowę.

O ile zaprojektowany budynek posiada charakter mieszany tj. ma służyć celom mieszkalnym i przemysłowym, to udzielenie pozwolenia na budowę takiego budynku należy do władzy przemysłowej w tym wypadku, gdy przeważa cel przemysłowy użytkowania budynku i gdy zgodnie z art. 14 prawa przemysłowego w zaprojektowanym budynku ma być urządzony zakład przemysłowy, którego projekt urządzenia wymaga zatwierdzenia władzy przemysłowej.

W przypadku udzielenia pozwolenia na budowę przez władzę przemysłową czynności techniczne połączone z rozpatrywaniem i zatwierdzeniem projektu budynku powinny być wykonywane przez właściwą władzę budowlaną.

W sprawie nowelizacji przepisów o potrąceniach z emerytur wojskowych.

W myśl art. 575 P. K. C. uposażenie oraz zaopatrzenie emerytalne osób wojskowych podlega egzekucji, według przepisów szczególnych. Przepisy te normowane

ustawą z dnia 2-go kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonarjuszów państwowych w administracji wojskowej w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 28 czerwca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 439), przewidują potrącenie, oparte na tytułach egzekucji sądowej jedynie w odniesieniu do uposażenia osób wojskowych w służbie czynnej, zwalniając od wymienionych potrąceń (za wyjątkiem alimentacji) zaopatrzenia emerytalne zawodowych wojskowych i funkcjonarjuszów państwowych w administracji wojskowej (ust. 2 art. 16).

Powyższy stan rzeczy stwarza nieuzasadniony z punktu widzenia gospodarczego przywilej dla emerytur wojskowych w stosunku do wierzycieli, a przytem utrudnia utrzymanie stosunków handlowych nietylko z emerytami, lecz i z wojskowymi w służbie czynnej, ponieważ termin ich zemerytowania nie jest wiadomy, a z uwagi na dość znaczną ilość stosunkowo młodych emerytów wojskowych nawet wiek nabywców nie daje dostatecznej orjentacji.

Sprawa nie jest bez znaczenia również z punktu widzenia powagi munduru wojskowego. Zdarzają się bowiem wypadki, że nabywcy — emerytowani wojskowi w mundurach, kupują w sklepach towary na kredyt, następnie nie wywiązują się z zobowiązań, a przy egzekucji należności zasłaniają niedopuszczalnością potrącenia z emerytury. Ponieważ normalnie wojskowym nie odmawia się drobnego kredytu w sklepach, właśnie ze względu na powagę munduru i poszanowanie niechybnie należne temu stanowi, przeto wysuwanie w toku egzekucji obrony w postaci niedopuszczalności potrąceń z emerytury wywołuje niepożądane uwagi i reminiscencje, zdolne do wytworzenia nastroju, że wojskowym, reprezentującym poważny kontyngent nabywców, nie można udzielać kredytu, bez ryzyka. W tym stanie rzeczy, przywilej, o którym mowa, godzi w interesy zarówno sfer gospodarczych, jak i wojskowych, a to przez podrywanie kredytu tych ostatnich.

Mając powyższe na względzie, Związek Izb przedłożył Ministerstwu Przemysłu i Handlu memorjał, w którym wypowiedział pogląd, że należałoby odpowiednio znowelizować ustawę z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonarjuszów państwowych w administracji wojskowej przez skreślenie ust. 2 art. 16 cytowanej ustawy.

We własnym interesie.

Stale napływające zapytania o istniejące w kraju fabryki polskie artykułów pierwszej potrzeby, skłoniły Związek Obrony Przemysłu Polskiego do opracowania nowego wydania Skorowidza Wyrobów Polskich artykułów pierwszej potrzeby.

Skorowidz ten ukaże się w olbrzymim nakładzie 100.000 egzemplarzy i będzie rozpowszechniony w całej Polsce, a celem jego będzie poinformowanie zainteresowanych, jakie fabryki istnieją w kraju i co produkują.

W Skorowidzu będą umieszczone tylko fabryki czysto-polskie i chrześcijańskie.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego zwraca się do wszystkich zainteresowanych o możliwie jaknajwcześniejsze zgłoszenie swego udziału do wspomnianego Skorowidza.

Bliższych informacyj udziela Związek Obrony Przemysłu Polskiego, Poznań, Rzeczypospolitej 1, tel. 13-58, w godz. od 8 do 15-tej.

Ze Związku Obrony Przemysłu Polskiego.

Informacyj w sprawie udzielenia zastępstwa miejscowych firm polskich na Małopolskę oraz Kresy Wschodnie, udziela Związek Obrony Przemysłu Polskiego, Poznań, Rzeczypospolitej 1, tel. 13-58.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.